

PERŽVALGA.

— „Darb. Balso“ N 7 str. „Valdžia mūsų miestelius degina“, parodo, kad ištikro valdžia griebiasi už to darbo, kaip už vieno iš daugybės ginklų prieš revoliuciją. Uždega arba leidžia išdegti vargingesniems miestų kraštams, ir paskui leidžia paskalas, net į užsienį telegrafuoja, kad tai padarę revoliucionieriai, socialistai. Kitur eina paskalos, kad dar degsija, pvz. Kauną iš keturių pusių, Garliavą, Aleksotą, Pilviškius ir k. „D. Balsas“ daro visą nelogiškumą tų socialistams užmetinėjamų.

— Ten-pat praneša apie bruzdėjimą augštesniųjų visuomenės klodų—lietuvių, lenkų, gudų (baltarusių) ir žydų. Šių 4-rių tautų „augštesniejie klodai“ turėjo bendrą susivaižavimą Vilniuje 19—21 gegužės šiais metais. Savo rezoliucijoj pripažįsta Lietuvos ir Baltrusijos savystovystę, autonomiją, su bendru seimu Vilniuje, „išreiškia savo ačių visoms revoliucijoms ir ypatoms už jų pilną aukų darbavimąsi“.

— Ten-pat randame nutarimus L. S. D. Partijos konferencijos, buvusios viduryj gegužio šių metų. (Paduosime atėinančiam num.)

— Išėjo N 6 „Echo zycia robotniczego na Litwie“ (Aidas darbininkų gyvenimo Lietuvoje) — organas Lietuvių Soc.-Dem. Partijos. Per paskutiniu du metu jo išėjimas buvo apsistojęs, dabar vėl pradėjo eiti.

— „Vil. Žinios“ paduoda sumanymą statyti Vilniuje Gedimino paminklą. „Lietuva“ 32 num. išsireiškia priešais, pasergedama, kad dabar yra daug svarbesnių reikalų, negu paminklai. „Katalike“ N 34 tulas Vargšas kritikuoja „Livos“ nuomones ir sako: „Apie internacjonaliską kovą su monarkizmu „Lietuva“ nieko ne-

užmena, tai kodėl gi būtų nereikalingas Gediminui paminklas? Girdi negalima laukti, kol Vilniuj pristatys: Maraviovu(?) , Pobiedonoscevu, Plevių. Tai kaip tuli patrijotpa laikiai nori darbuotis, einant mirtinai kovai už visuomenės laisvę.

— „Katalikas“ (N34) visus politiškus prasikaltėjus, kaninius, kaip ir revoliucionierius pavadina „kriminalistais“. Tokios klėjos įkvėptas, jis rašo ir priešais peticiją dėlei Sahlino ištremtinių. Lengvas darbas...

Isz Lietuvos.

Revoliucijinis judėjimas Suvalkų gubernijoj.

Užstojus giedram pavasariui šių 1905 metų, pas mus Lietuvos ypatingai Suvalkų rėdyboj, didelės permamos pasidarė: Galim drąsiai sakyti, kad beveik baigiasi Maskolijos viešpatystės spėkos, kad virsta sukiuzęs caro sostas, kad atėjo paskutinė vienvaldybės valanda, kuri išmušė su trenksmu ir pakelė revoliucijos gaisrą... Teisybės mokslas skelbiamas įvairiais budais, ikišiol nedrąsiai, su baime, dabar ta baibė išnyko, kaip dumas. Prieš pusantrų metų buvo budas rinktis paslaptai, buvo taisomi slapti spektakliai, slaptos kalbos ir tt. Dabar jau drąsiai laisvės karzygiai žengia su prakalboms, iškelę raudonas vėliavas, beriaminiai viešuose susirinkimuose atsišaukimus, dalina brošiuras (knygeles) ir tt.

Dabar paminesiu nors trumpai kai-kuriuos šių dienų atsitikimus. Per devintines Daukšiuose (Kalv. p.) buvo iškilminga demonstracija su raudona vėliava ant kurios buvo parašas: „Lai gyvuoja laisva neprigulminga Lietuva! L. S. D. P. Šalin caro valdžia!“ Po devintinių nedėlioj buvo teip-pat

demonstracija Sasnavoj. (Senapilės p.) 1 liepos per valčiaus sueigą Budkoj demonstrantai išpylė daugybę atsišaukimų ir buvo pradėta kalbą sakyti, bet kad policistai norėjo periškaudyti ir areštuoti kalbėtoją, už tai tapo nušautas žemskių starša iš Veiverių, Valickis, kuris gavo 4-rias kulkas ir umai nusibaigė; antras žemskis Andriuškevyčius gavo 2 kulkas lengvai sužeistas ir jau baigia gydytis. Tyrinėjimai tęsiasi, bet turbūt nieko neištirs, nes žmonės jau suprato, kad savo žmonių nereikia išduoti. Liepos 2 d. Igliaukoj (Senapilės pav.), teip-pat buvo puiki demonstracija, su raudona vėliava ir atsišaukimais. Pažerių valsčiuoj (Vilkaviškio pav.) per valčiaus sueigą 8 d. liepos, atėję du nepažįstami vaikinai dalino atsišaukimus ir „pamokslą“ sakė (anot žmonių pasakos), kame nurodė žmonių vargus, nedorybes valdzios, neteisumus mokesčių, biaurumą policijos — vienu žodžiu — buvo nurodytos visos kenkiančios žmonijai ydos. Toliaus buvo nurodyta — kokia valdžia mums reikalinga, kad visa valdžia prigulėtų žmonijai, žmonės patys turi save valdytis; mokyklos turi būti žmonių rankose, mokytojai žmonių renkami ir žmonių užtvirtinami; teistojai vaitai, raštininkai ir gi turi prigulėti nuo pačių vietinių žmonių, be vyriausybės užtvirtinimo. Ir daug kitokių reikalavimų buvo nurodyta, ir šituos savo reikalavimus, teip sakant—nutarimus, valsčionys pareikalavo užrašyti į nutarimų knygą. Kada vaitas su raštininku prieštaravo nerašyję, ir negalį rašyti dėlto, jog načelninkas neliepias: tada valsčionys sušuko: Tai ne buk vaitu... Ir už tai mes tave numetam nuo vaito, nes tie ponaičiai sakė, kad mes tave galim numesti ir ant tavo vietos kitą renkam.

Vaitelis tokius žodžius iš-

girdęs, rankas nuleido ir lo prieštaravimų visą ką užrašė, kas tik buvo valsčionių reikalaujama; prie galo protokolo dūdurė, jog valsčionys atsisakė mokėt visus mokesčius, valdzios uždėtus, pakol nebus išpildyti reikalavimai nurodyti „peticijose“ ir per valsčių susirinkimus...

Dabar net priimtas budas gaudyt visokius valdzios tarnus (labiausiai žemskius).

Sasnavoj, — nepamenu kelintą dieną liepos, — atsibausčius 4 žemsargiams šaipinėti apie buvusią demonstraciją, patyrė apie tai vietiniai bernukai, kurie buvo susirinkę ant pamaldų, ir užpuolė gaudyti žemukus, su revolveriais, lazdoms ir akmenims. Žemukai pamatę, kad tai nejuokai, puolėsi į kleboniją ir sulindo į klebono virtuvę, bet kad ir ten buvo ankšta, tai puolėsi į valgomąjį kambarį, ir užsikisė visas duris, mėgino pasislėpti, bet vis vaikinai ne atleidžia, nori per langus išsiimti, rėkdami: „Šalin policija!“

Klebonas Česna matydamas, kap šie ištikrųjų nori ponulius iškraštyt, bando atkalbinėti vyriskus, bet šie sako: „Tegul išsiginkluoja, išsineria iš maskoliskų rudinių, ir duoda žodį, kad daugiau nebus policistais, tai mes jiems nieko nedarysim! O jei ne, tai visus padedam ant vietos!...“ Kleb. bando atkalbėt, buk tai negražu, kad tai jam negerai, kad jo name užpuola, tai jį valdžia už tai gali nubausti ir tt. Teisybė, ant žodžių kun. Česnos vaikinai sutiko, bet žemskius niekas negalėjo iškraštėti iš klebonijos iki gerų išvakarų; tik tai kada jau nė vieno žmogaus nebuvo, tai žemukai apsidairydami pakrumėmis, pakrantėmis, su didžiausia laime, ant Senapilės kaip drošt teip drošt.

Ir nuo to laiko Sasnavoje žemskį, kad ir ant liekarstos norėtum, tai nerasi.

Liepos 16 d. Skriandziuos

per atlaidą škapliernos, buvo viešai išmėtyta daugybė atsišaukimų, bet policija nesikabino ir rinkti atsišaukimų nedrįso, nors buvo 4 žemsargiai, ir nors istolo stovėdami jie ramiai sau tunojo, bet kur tau, — kaip užpuls vaikinai ant policistų šaudydami iš revolverių augštytyn, tai policijos visur pasidarė pilna... kiti į antrą dieną vos atsirado. (Apie tai plačiau yra „Darb. Balse“).

Dabar stačiai Lietuvoj išnaudojama kiekviena proga; kur susirinkimas, ar vestuvės, ten jau sakoma prakalba, — „pomokslas“, kaip žmonės paprastai vadina, — dalinami atsišaukimai, ir tt.

Liudvinave 9 d. liepos ir-gi viešai buvo dalinti atsišaukimai, surikta kelis syk: Šalin caro valdžia ir tt.; paskui didžiumas jaunuomenės užpuolė ant monopoliaus, ėmė mušt langus ir duris; vėliaus ir sudo langus išmušė, bet kad tarpe jų atsirado girtuoklių, kurie buvo per daug girti, tai monopoliumi nedaug te padarė blėdies. Ypač dėlto, kad netoli nuo Liudvinavo pas ukininką Gustaitį buvo kareivių ant ganiavos, taigi matomai šnipai suzi-nojo, kad rengiama demonstracija ir umai atsiantė 30 dragunų; tada ar aštuonis girtesnius truputį apkapojo, 5 areštavo, — nes mat šnipas *Treigys*, girinis sargas, drauge su policistais landžiojo po žydų stubas ir rodinėjo tuos, kurie buvo prisidėję prie draskymo monopoliaus ir sudo. Nors gudresni visi greit pasislėpė, nors ten ant vietos buvo 6 žemsargiai, 2 žandarai ir 7 kareiviai ginkluoti, bet pamatę burį vaikinų, greit visi prapuolė pakoleik neatbėgo kareivių — išsyk 30, o paskui visas švadronas, 5 paimtiejie sėdi Kalvarijos kalėjime.

Toliaus pranešiu daugiau žinių. *J. Nebrėkutis.*

Liet. Soc.-Dem. Partijos Atsišaukimai.

Visų šalių darbininkai, eikite išvieni!

Šalin, caro valdžia!

Šalin caro valdžia iš mūsų krašto, Lietuvos, išsinešink iš Rosijos tokion vieton, kur nėra žmonių, kuriuos tu galėtum varginti. Arba prazuk, sugriauta rankomis tavo valdomųjų, nes jau atėjo metas, kad milijonai žmonių pasikeltų iš caro vergijos ir pradėtų gyventi, kaip žmonėms tinka.

Šalin caro valdžia už tą, kad iš pat gimimo lyg šiai gadynei visados plukdeis žmonių kraujuose. Rusijos carai nuo seno vis puola ant savo kaimynų, pamušą naujas tautas ir užima naujas šalis. Užpakalyje carų visados ėjo ir eina nelaimė. Kariaujant žudavo tukstančiai vyrų, degdavo kaimai ir miestai, badas ir ligos dabaigdavo kloti tuos, kam pasisekdavo išlikti nuo kardo. Ašaromis ir piktu žodžiu patikdavo ir lydėdavo žmones svieto plėšikus. Už tai šiandien caras Mikalojus turi apžiojęs šeštą dalį visos pasaulės, valdo pusantro šimto milijonų žmonių ir tarytum iškėlė savo sostą nepasiekiamon augštyben.

Bet mes tau, care, nepavidim tavo galybės. Tavo sostas stovi ant kalno iš žmonių kaulų; tavo valstybės žemė pirka svetimu krauju ir tavo stiprumas, kaip tas muilo burbulas — sukruš svietas, ir reiks jam plyšus pranykti.

Ir jau sukuto. Dabar ne su ašaromis ir piktu žodžiu, bet su kulkomis ir basliu patinka ir lydi žmones tavo tār-nus. Jau mūsų širdyse išaugo dėl tavęs didelis kerštas už tą, kad tavo bočiai nuo seno užpildavo mūsų kraštą vargu ir krauju, o tu pats išdrįsai nu kloti Mandžurijos laukus mūsų brolių kaulais. Už jų galvas mes pareikalavsim iš tavęs pilnos rokundos.

Šalin caro valdžia iš mūsų krašto už tai, kad esi vagių gušta. Rusijos carai visados turėjo nepasotintas akis ir ilgas rankas. Jie užimdavo svetimas šalis tik tam, kad pasisavinti svetimus turtus ir iš žmonių mokesčius plėšti. Jie tiek to darbo pramoko, kad šiandien caras Mikalojus iš alkanų padonų kas met išplėsta du tuksančiu milijonų rublių.

Bet mes, tau, care, nepavodim vogtų turtų. Tu, kaip tavo bočiai, rieškučiomis bars-tai auksą savo reikalams. Tavo giminėms leista yra sotintis iš valstybės pinigų. Tavo minist-teriai, senatoriai, gubernatoriai išvagia ne mažiau už tavo brolius ir dėdes. Iš likusio žmonių turto jūs užlaikot žmonėms suvaldyti pulkus kareivių, visą valstybę apsejot činauninkais, žandais ir policijantais, kad tie mus jodintų ir voro budu trauktų iš mūsų paskutinius syvus. Jūs sušelpiat iš mūsų pinigų nutukusį pirklių ir pa-brikantą, statot jiems geležinkelius ir uždedat multus, kad tiems lengviau būtų pasipeln-nyti. Išleidę kuo ne visą surinktą iš žmonių turtą savo ir savo sebrų reikalams, jūs vienok drįstat svietui ir mums pa-tiems sakyti, kad visiems gerai klojasi po caro valdžios sparnu.

Meluojat, žmonių dielės! Po caro valdžios sparnu darbininkams užginta kovoti su ponų skriaudimais, nevalia šviestis, vienytis, reikalauti geresnio buvio dėl savęs, nors butum juodu vargu prislėgtas.

Po caro valdžios sparnu kaimiečiai skolių nebeišmoka, parduoda gyvulius ir paskutinę duoną mokesčiams apsimokėti, laukus palieka nearę, o paskui čielomis gubernijomis badu miršta. Bet jūs nepasigir-sit, kad žmonių vargus gydot kazokų nagaikomis, kalėjimais ir kareivių kulkomis. Jums nedrąsu prisipažinti, kad tik vienais šiais metais iš paliepi-mo caro valdžios šimtai darbi-

ninkų ir vargingų valsčionių tapo sukapota, tukstančiai nu-šauta, tukstančiai kalėjiman susodinta.

Vagys ir galvazudžiai visados buvo bailūs prisipažinti, bet mes jums padėsime. Kada ateis valanda pasirokuoti su caro valdžia, teisingai pasver-sim ir varguolių kraują, pralieta po miestus ir kaimus ir ašaras alkanų vaikų, palikusiu be tėvų ir duonos karnio ir tuos tris tukstančius milijonų rublių, išplėstus vienais metais alkanam svietui ir jau išpustytus bereikalingam karui su japonais.

Ir už viską teisingai jums užmokėsime.

Kur kitur žmonės nuo seno šviesą įgijo. Mokslas juos iš-mokino pakinkyti darban vie-toj savęs gamtos spēkas. Ma-šinos palengvino žmonijai darbą ir padidino josios gerovę. Paskutinis nuvargėlis šiandien geriau ten gyvena negu senoj gadyne. Mokslas žada žmo-nėms vis naujas dovanas ir jau dabar toli nušviečia taką, ku-rio jiems reikia eiti jieskoti savo laimės ant žemės.

Bet carų viešpatystėj nuo seno tamsuma viešpatauja, jie visados daugiau kalėjimų statė negu mokyklų ir, žandarai pas juos buvo geriau užlaikomi už mokslo vyrus. Carai visados neužkėsdavo šviesos ir už vis rupindavos, kad jų padonai būtų kuo-tamsiausi. Tamsūs žmonės nematė viso baurumo valdžios darbą ir buvo jai pa-klusūs.

Bet dabar jau nepasislėpsit. Bepročiais buvot ir tu, care, ir visi tavo bernai, manydami, kad botagu galima prie savęs žmones priišti. Nors ginat mums apsišviesti, esam vienok jau susipratę. Mes jau ne gyvuliai, kuriuos jūs galėtumet skersti, kada patinkant. Mes ne vergai uždribinėti jums kal-nūs pinigų ir ne tamsuoliai, kuriems valdonu buti tikty ir pusprotis Mikalojus.

Suktybės ir kančios, datirtos iš vyriausybės, mums velti nepražuvo. Tai jais penimas užauga pas mus didelis kerštas prieš terionus ir šiandien jau nebesilaikomas veržiasi iš suvargintos mūsų krutinės galin-gas riksmas: Šalin caro valdžia iš mūsų krašto, Lietuvos! Jau mums nebereikia carų iš Dievo valios. Męs galim patįs valdytis, męs norim patįs valdytis.

Dabar, vyrai, metas pasiskubinti, kad mūsų noras darbu pavirstų. Kol caro valdžia susilpninta, griaukime ją. Nemokėkime mokesčių, neikim vaiskan carui tarnauti, negerkim degtinės, varykim caro činauninkus laukan iš Lietuvos. Bukim visi išvieno, tuokart paimsime viršų ant caro valdžios ir sunaikinsime ją. Tuokart patįs išrinksim savo atstovus visuotinu, slaptu, tiesiu ir lygiu balsavimu Vilniaus seiman ir jam duosim valią rupintis Lietuvos reikalais.

Kada mūsų kraštas paliks liuosas ir žmonių valdomas, tuomet ir varguoliams išaus ant galo giedresnė Diena.

Taigi:

Teprasmenga caro valdžia!

Tegyvuoja Vilniaus seimas!

Tegyvuoja socializmas!

Centralinis Komitetas

Lietuvių Socijaldemokratų

Partijos.

Vilnius, birželio mėn. 1905m.

(Atspausdinta 20.000 egz. Prisiuntė „D. Balso“ redakcija. R.)

Lenku ir lietuviu demokratai

Maskoliškam dienr. „Rus“ (N158) patilpo įdomus straipsnis: „Lenkų progresistų demokratų partijos pragramas“, kur 1-mam skirsnij pasakyta: „Lenkų karalybė 1) sugrąžins vėl tokią politišką tvarką, kokia buvo iš pradžios su Rusija sujungus ir bus tai ne viena Rusų valstybės srytis, Pavyslio kraštu vadinama, bet atski-

1) Cituoju pagal „V. Z.“, kurios išvertė ir perspauzdino tą programą.

ra savarankiška valstybė“. 3-čias skirsnys taip skamba: „Dietuvoje ir Ukrainoje, kur lenkai skaitomi viena vietinių tautų, lenkai, lygiai su kitomis tautomis, naudosis pilietiškomis ir kulturiškai tautiškomis tiesomis be jokių įstatymų ar administracijos susiaurinimų“. Tokioj autonomiškaj Lenkioj busiassavo seimas renkamas visuotinu, slaptu ir stačiu (betarpiu) balsavimu. Bet „lygiu“ — praleista, kaip nepaminėta ir apie lygybę moterų tiesų su vyrų tiesomis. Prįpažįsta laisvę tarybų, susirinkimų, darbininkų streikų, „savo reikalus ginant“, (taigi kitoki streikai turėtų but uždrausti!) nuomonės, tikėjimo ir višo žodžio stato reikalavimą, kad būtų panaikinta visi Lenkioj gyvuojanti sjauriniai ir privilegijos, kilusios iš tikėjimo ir tautybės, „kame turi buti pripažinti teisingais visi ne stačiatikių cerkvėse duojieji šliubai ir po tų šliubų gimusieji vaikai“.

Kad ir progresistai, o vienok čia labai nenuosekliai, senoviskai sumaišo tikėjimą su tautybe, ir šalia-greta pripažįsta visų tikėjimų isteigoms (bažnyčioms) dalį pilietiškos valdžios — davimą šliubo. O šliubas turi but pilietiškas (civiliškas), kaip ir tikėjimas turi buti privatišku kiekvieno žmogaus dalyku. Tuscias šnekėjimas apie tikėjimų liuosybę, jeigu bus palikta tų tikėjimų atstovams (dvasiškijoms) kokia nors svietiška valdžia: silpnesnis tikėjimas vis bus stipresniojo slėgiamas. O kadangi Lenkioj stipresnioju tikėjimu yra katalikystė, tai šalies valdyme ims viršų katalikiška partija — klerikalizmas. Tokiu budu „progresistai demokratai“ pasirodo tokiais pat klerikalais, kaip atžagareiviai „tautiškieji demokratai“ arba — kitaip vad. — „Liga Narodowa“.

Beveik lygiai tokį, — tik dar

labiau apvilktą neaiškumais, — programinį atsišaukimą išleido „Lietuvių Demokratų Partija“, p. a.: „Lietuviai, neapsileiskime“. Kaip žinoma, šita „partija“ nėra susiorganizavusi ir neturi savo programo. Todėl ans atskirioj knygelej išleistas atsišaukimas, su jos parašu, turėtų but skaitomas už jos programą. Tojo demokratų programo nedemokratiškumą gerai parodė tulas S. P. N.26 „V. L.“ ir dėlto aš čia jo neperkratinėsiu. Primįsiu tik, kad tame programe jie pasirodė panašiais į minėtus lenkus „progresistus demokratų“, ir, kas aršiau — visai ne revoliucionieriais, nors savo organuose, „Varpe“ ir „Ukininke“, skelbė apie revoliuciją ir caro sosto nuvertimą. Bet ką dabar reikia mislyti ir kaip tatai aiškinti, kad į teip trumpą laiką L.D.P., nežiurdama į savo „programą“, išleisdžia net du atsišaukimus: „Gana jau, gana!“ ir „Visi dabar išvien į kovą!“¹⁾ — kuriuose stačiai šaukia į atvirą, ginkluotą kovą su caro valdžia ir stato reikalavimus kone tokius, kaip ir L. S. D. P.! Antram atsišaukime sako: „Mes žiuo žygiu paduodame inicijatyvą sutvėrimui kovos centrališko komiteto (skaityk: „centralinio kovos komiteto“. Raš.), į kokį įeitu partijų ir ne partijų žmonės“. Išdidžiai skamba: „paduodame inicijatyvą“. Rodos, kad teip sako žinoma kokia didelė revoliucioniška partija... Čia yra daug vietos abejojimui ir nenoroms lenda mislis: ar tik ne reklama tokia gudri, su tikslu... Na, tą gal pamatysime toliaus... Juk męs dabar renkam aukas šelpimui revoliucijos. Tai ar neverta apsiskeblti revoliucionieriais!? Stačiai neatsišaukė, nes matė, kaip biauriai nepasisekė anąsyk „Draugo“ redakcijai! Juk

1) Šį atsiš. perspauzdinome pereinam N. „V-bės“, dėl visuomenės žinios. Red.

tokią pat pradėjo varyti reklamos metodą ir pati „Draugo Organizacija“, t. y. nesigiria, nešaukia po laikraščius, kaip pirma darė, bet išleisdžia pirmiau atšaukimą, paskui naują laikraštį „Darbininką“, kur be jokio paaiškinimo (kas juk abelnai priimta laikraštioj ir dar tas nesivadina reklama!) padeda vien tik firmą: „Lietuvių Socijaldemokratų Darbininkų Partija“, ir tu, reklamos priešininke, suprask, kad čia tai jau visai nėra reklamos!

Męs amerikiečiai pripratę prie reklamų, prie neteisingų pasigyrimų, bet prie augštesnių idėjų vartojami toki pasigyrimai jau ir mums nepatinka... skurdu žiuret. Męs juk ir pratinamės patįs apsvarstyti dalyką ir neapmisliję neįtikim į tai, ką mums kas nori įkalbėt. Turim akis ir matom, kad tikrą Lietuvos išliuosavimo darbą varė ir varo Lietuvių Socijaldemokratų Partija, nuo seniai gyvenanti po visą Lietuvą ir net užsienyje (Škotioj) (NB. su ja eina išvien ir Liet. Soc. Partija Amerikoje). Todėl prie šitos partijos tepriideda ir mažesnės organizacijos, ar kuopos tikrai demokratiškųjų revoliucionierių, — męs juos ir šelpsimė, — kitokių nepripažįstam!! Tą aiškiai pripažino ir Susivienijimas L. A., (kurį kiti progresistai vadina „retrogradišku“...) paskirdamas tai partijai 500 dol., ant praplatinimo susipratimo Lietuvoje.

Tokia mat jau mūsų visuomenės nuomonė. Ir labai teisinga ta nuomonė, nuosekli. Nes jei męs norime laisvės savo tėvynei, tai ir šelpiam tik tokius, kurie ištikrųjų kovoja už tą laisvę. Liet. Demokratų Partija anam savo programe pasirodė pusklerikaliais monarkistais, nes nori palikti carą, ir toki nėra revoliucionieriais, nenor kovoti už demokratišką Lietuvos tvarką, nėra

demokratais, yra melagiais, apsimetėliais, liaudies suvadziotojais! Ji (L. D. Partija), rodos, nori suvadziot ir mus, amerikiečius. Selpsimė mes ją, kaipo tikrų demokratų partiją, o paskui, sustiprėjus ji galims kovot prieš socialdemokratų, kurie nori įvesti grynai demokratišką tvarką nepriklausomoje Lietuvoje. Ji tai turi daryt prisilaikydama savo programos, atgėščiaus minėto. O kito, demokratiškesnio programo ji neišleido, — ir iš kur gi atsirado joje ta „inicijatyva“? Kas nerevoliucijoniškai „partijai“ davė tiesą šaukti prie savęs revoliucionierius? organizuoti „kovos komitetus“? Per 2—3 paskutinius metus neapreiškus jokio pavyzdžio savo organizacijos, neparodžius platesnio savo veikimo minioje, išimant tik išleidinėjamą „Varpo“ ir „Ukininko“, laikraščių, kurių redakcija nuolatai „budino“ iš miego savo bendradarbius ir žinių rašytojus, kada tie visai nemiegodami nuejo dirbti L. S. D. P-jai (ką aiškiai gali matyt iš pseudonimų „D. Balse“) — ta „partija“ niekados nebuvus susiorganizavusi (susitvėrusi) ir paskutiniaisiais metais kuone visai pakrikusi, drįsta dabar šaukti prie savęs ir „organizuoti“ jau seniai susiorganizavusį, be jos malonės, tvirtą „kovos komitetą“. Toks „komitetas“ ištikiųjų seniai yra — tai Lietuvos Socialdemokratų Partija.

Gerai, kad lietuviai demokratai toki drąsus ir ne be inicijatyvos. Bet prie drąsumo reikia ir atsargumo. Be šito tuojaus sugaunama bemeluojant. Gal nemeluoja. Pažiūrėsim ką patys europiečiai apie juos pasakys. Bet iš savo pasės duotume šitokią rodą: jei esate drąsus, bukit tikrais revoliucionieriais, kovokit už demokratišką, nepriklausomą Lietuvą! Jei nenorit ar negalit but revoliucionieriais, tai neveidmainiaukit!

Nelaisvamany.

Politiszkos žinios.

Politiszki savvaitas nuotikiai.

Revoliucija Maskolijoje.

Pagarsinimas caro manifesto apie atstovų rinkimą nekiek nenuramino gyventojų. Laikraščiai beveik vienbalsiai išsireiškė prieš naują įstatymą. Pats jo užmaitytojas Bulygin atsisakė nuo ministerio vietos ir jo vietą žadąs užimti Trepozas. Tuomtarpu padėjimas vėl eina smarkyn. Ant Kaukazo kilo ukininkų sumišimai. Apie linkėse Eliza, etgrado ir Aleksandrijos ukininkai degina dvarus. Ant termščiaus Lichove ukininkai užpuolė ant pirklių ir apiplėšė juos kankino visokiais būdais. Pavieta Gori ukininkai paverčia dvarponius pagarsinti per laikraščius, jog jie atiduoda savo turtus ukininkams be užmokesčio. Kaime Inchaedohan kilus nesutikimui tarp dvarponio ir ukininkų už tai, kiek javų priguli dvarponiui, tapo pašaukti kazokai kurie šovė į minią ir pašovė pagą urėdiškas žinias 70 žmonių. Agrariški maištai kilo daugybėje kitų vietų imant nuo laukų javus. Varšavoj apšauktas apgulimo padėjimas. Tapo suardytas geležinkelio tiltas per Vislą. Lubnuose užmušė isprauninką Semionovą. Homelyj pašovė komisorių. Kariškas teismas perkratė bylą apie užmušimą viršininko disciplinariško batalijono Davidovo, kapitono Mirgorodskio ir paaficeriaus Kovalenkos. Teismas nusprendė 5 ant mirties, o 4 ant sunkių darbų. Areštavotas už šovimą į Tifliso gubernatorių kunigaikštis Cherenlidze tapo pašautas kito žmogaus ir numirė ligonbuty. Policija areštavojo prąškaltėlio užmušėją.

Žinoma advokatas Mandelstamm, apgynėjas Kalajevy ir Sazonovo, aiškino Amerikos reporteriui, jog valdžia turėtų nusileisti ir duot liuosybę, kiti Maskolija įsisiubuosianti

iki pačių savo gilumų ir tada nebus pajiegos, kuri galės sustabdyti. Atsikartos baisybės Prancuzų revoliucijos ir Pugačevy sukilimo.

Kinų valdžia yra parengus bilą maskoliams ir japonams už padarytą bledį laike karės Kinų ukėams. Amerikos valdžia gavo pilnas žinias apie užpuolimą ant Suv. Valstijų konsulato Kinuose. Minia mėtė akmenais ir purvynu į konsulio langus ir grasino nužudyti Amerikos urėdninkus. Valdžia įsimašė ir išvaikė maištininkus. Tuomtarpu į Ameriką praneša iš Kinų, buk pats Amerikos konsulis Goodnow gundo kiniečius prie boikoto kad suerziat prieš Ameriką ir duot progą Suv. Valstijoms įsimaišyt į Kinų reikalus.

Norvegijos parlamentas nusprendė atsiliiepti į Švedus, kad jie paremtų persiskyrimą ir pavestų valdziai užbaigti tą dalyką. Teipgi atsiliiepė ir kitas šalis. Rooseveltas esąs pasirengęs pripažinti savystovybę Norvegijos, kaip tik kitos šalys tą padarys.

Prancuzų ministeris Tangiere pareikalavo nuo Marocco atlyginimo \$2,000 už areštavimą Algerijos viršininko, kuris yra Prancuzijos pavaldiniu ir nubaudimo kaltininkų. Neišpildžius tų reikalvimų, prancuzai žada užimti Marocco portą. Vokiečiai nesant tam priešingi.

Vokiečiams nesiseka pietvakarinėj Afrikoj. Pareina žinios apie vokiečių pergales kovoje su muriniais, bet jos pergalės jiems brangiai atsimena, nes jie užpuola iš nežinių ir išžudo daug kareivių. Valdžia išsiuntė ekspediciją iš 5000 žmonių po vadovystę gen. Troth. Murinų sukilimas eina smarkyn. Kaizeris išsiuntė į Afrikos pakraščius du karišku laivų ir žada siųsti daugiau kareivių.

TARYBOS Maskolijos su Japonija.

Santaikos pasiuntiniai nesu-sitaikė ant keturių punktų. Tarybas pertraukė iki gaus žinias nuo savo valdzių. Japonų valdžia pasiūlė tokį išėjimą. Vietoj kontribucijos maskoliai tur išpirkti pusę Sachalino už \$600 milijonų. Caras pasakė Amerikos pasiuntiniui Meyer, kad nemokės nė cento kontribucijos kokioj nebuk formoje, bet pristoją, kad japonai pasiimtų pusę Sachalino, kurią senovėj valdė. Pinigus mokės tiktai už belaisvius, kurie yra Japonijoj. Jei japonai ant to nepristotų, tur eiti tolyn karė. Sesiją atidėjo ant neaprubėziuto laiko, iki ateis žinia nuo Japonų vldzios.

Tuomtarpu Mandžurijoj baigiasi lietingas laikas. Abi armijos pasirengė į mušį. Japonų torpėdiniai laivai pasirodė ant Amuro ir suardė dvi maskolijų sargybos stotis Zarev ir Lazarevo.

Išz Amerikos.

Bandymai su orlaiviu.

Tulas Knabenshue New York ke darė bandymus su naujo išradimo orlaiviu. Jis pakilo nuo 62 gatvės, nulėkė pas namus Times'o, pasuko atgal ir antrą syk pakilo ant 1000 pėdų augščio, pastovėjo kiek ant vietos ir paskui vėla grįžo į vietą, nuo kurios pradėjo savo kelionę. Bandymas įdomus tuom, kad laivą galėjo valdyt pagal savo norą.

Amerikos geležinkeliai.

Metinis raportas tarpvalstybinės komisijos parodo, jog pabaigoj pereinų metų šiame krašte buvo 297,073 mylios geležinkelio. Naujo kelio pravesta 5,927 mylios. Skaitlius korporacijų valdančių geležinkelių 2,104. Darbininkų buvo 1,296,121, kuriems algos užmo-

kėta \$817,759,810. Geležinkelų kapitolas siekė \$13,215,124, 679. Pelnas siekė \$221,941,049, t. y. šiek tiek daugiau kaip 6%. Užmuštų ant geležinkelių buvo 10,046 ir 84,155 sužeisti. Pelnas 6 proc. parodyta ne nuo įdėto kapitolo, bet nuo popierinio, kuriame visados esti tris sykių daugiau vandens, kaip pinigų, taip kad iš tikrųjų kompanijos gavo ne 6 procento, bet tris arba keturis sykių po 6.

A p g a v i k ū m i e s t a s .

Anot pranešimo direktoriaus departamento visuomeniško apsaugojimo, paremto ant policijos tyrinėjimo, Philadelphiajį pasirodė užrašytų balsuotojų 60,083 vardų, kurie visai neturėjo tiesos balsuoti. Tokias minias dvasių panaudodavo partijos bosai ant pavergimo visuomenės ir panaudojimo visuomenės turtų „mašinos“ reikalams.

N a u j a s ž ū d y m o g i n k l a s .

Amerikiečiai išrado naują eksploduojantį dalyką, kuris esąs smarkesnis už garų japonų shimose. Ta nauja medega, pavadinta dunnitu turi tokia galybę, kad eksplodavoje paverčia granito uolas į dulkes, padaro skylės storiausiuose laivų šarvuose.

Z e m e s d r e b e j i m a s .

Illinois valstijoje buvo pusė tina smarkus žemės drebėjimas, ypatingai pietinėje dalyje. Daugelis namų ėmė lužti ir žmonės išbudyti iš miego šoko bėgti lauk. Drebėjimas jautėsi ir kaimyniškosiose valstijose.

Išz lietuvišku dirvu Amerikoje

Plymouth, Pa. Pereitą četvergą visus čianyškčius lietuvius aplėkė įdomi, o parapijonims prie to ir labai nesmagi, naujiena: *kunigas su parapijonu susipešė bažnyčioje.*

Buvo teip. Pasimirė Jono Klevečkos vaikas. Lydint veilonį ant lietuviškų kapinių,

norėjo dar jį įnešti į bažnyčią, kad kunigas pašventytų. Bet kun. Vizgirda į bažnyčią neįsileido, aiškindamas tą savo pasielgimą tuomi, kad J. Klevečka apsigėdęs netiesotai (neįstatymiškai), nėra šliubą ėmęs nepriklausomoje („nezaležnoj“) lenkų bažnyčioje. Bet miręs kudukis buvo krikštytas Rymo-kat. bažnyčioje, toje pačioje šv. Kazimiero bažnyčioje, kurios pilnu „išsimokėjusiu“ parapijonu J. Kl. yra ir po šiai dienai. Šitos dvi nesumušamos tiesos — viena kunigo, kita parapijono — ir pagimdė tarp jų beveik muštynes. Kun. Vizgirda su zakristijono pagalba kibo į vieną drąsesnį parapijoną, Bakuną, ir išmetė laukan, teip smarkiai, kad perplėšė jam rankovę — vos tepaliko kaboti ją ant kelių siulelių... Moters susegiojo rankovę su spilkoms, ir visi nulydėjo kudukį ant kėpinių. Palaidojus, sugrįžo B-nas dar pas kun. Vizgirdą klausti, ar kunigas užmokės jam už žiponą, ar reiks kreiptis pas vaitą. Bet kun. V. užriko, kad jis išėitų iš klebonijos „ba tuojaus, girdi, aš tave išmesiu“. Bet jau antrąsyk nereikėjo mesti.

Bakunas kunigą apskundė, ir vakare Vizgirda buvo atvestas pas vaitą Hamalton. Bylos nebuvo. Ant rytojaus vienok kun. V. bėgiojo su lojariu po miestelį, bet ir tai, kaip girdėt, tik panedėlyj užlygįs tą bylą. Sako, kunigas užmokėsias visus kaštus.

Baltimore, Md. Rugpiučio 4 d. L.S.P.A. 14-ta kuopa turėjo savo mėnesinį susirinkimą. Apkalbėjus apie visokius Partijos reikalus ant galo tapo nuspręsta ištarti viešą pantišką tiems vadovams, kurie pasielgė teip šlykščiai su Brocktono lietuvių aukomis, Lietuvos revoliucijai sudėtas.

Malonus draugai broktoniečiai! Jūs pamenat tą dieną, kada liejosi mūsų draugų dar-

bininkų kraujas ant Peterburgo gatvių. Tas nekaltas kraujas dabar liejasi visoj Maskolijoj, liejasi ir mūsų brangioj tėvynėj-Lietuvoj. Matydami žmonės tokias valdzios netiesybes, prispaudimą ir negalėdami daugiau iškentėt, išsaukė revoliuciją dėlei numetimo nuo savo sprando tą biaučių valdzios kirminą, kuris graužia jų spėkas. Reik jiems pašelpos, pinigų ginklams nusipirkti, duoti pašelpą šeimoms kurių vyrai yra padėję savo gyvastį už visų laisvę. Taigi broktoniečiai, pasistengkite tuos pinigus priduoti, kur aukautojai buvo paskyrę. Jie aukavo revoliucijos reikalams, tai šitiems reikalams turi būti ir sunaudoti. Ne tie turi valią, katrie nieko neaukavę, ale tie, kurie savo kruviną centą paskyrė tam reikalui.

Panieka tiems, kurie atkalbinėja nuo aukavimo ir kurie aukas paglemžia! Šalin skriaudėjai! Šalin judošiai, kurie vargsšus žmones parduodat į nelaisvės namus! Tegyvuoja karė už liuosybę! Teįvyksta socializmas!

Varde L.S.P.A. 14 kuopos

*M. J. Motiejunas,
P. Grynius.*

West Lynn, Mass. Rugpiučio 26 d. buvo čia laidotuvės V. Vengraičio dukrelės 9 mėn. senumo. Tai nedidelis daigtas, bet tas svarbu, kad pirmą sykį matau lietuvius teip gražiai apsieinant, tikrai žmoniškai, — nebuvę rekunų, už tai, kad nedavė svaiginančių raugalų. Kitados lietuvius nuo šermenų policijantai įcipę vadziodavo. Mat per daug pradeda šaukti, kad dušėlė neitų į peklą, o per didelį šauksmą patįs į nelaisvę patenka.

Neišmintingiau elgiamės matydami ir gyvą peklą rusų viešpatystėj, kur kenčia mūsų broliai ir šaukia mūsų pagelbos, o mes... ginčijamės dėl jų,

šaukiam, tartum iš to bus mūsų broliams lengviaus. Vieni stačiai atkalbinėja dėti aukas revoliucijos reikalams; kiti nenori siųsti tų aukų tų, kur jos tikrai laisvės darbui būtų sunaudotos... Ar neverti mes įcipę?!... *Socijalistas.*

St. Blair, Pa. Šitas miestelis guli 4 mylios į šiaurę nuo Pottsvilles, tarpu kalnų. Kitočių darbų nėra, kaip anglių kasimas. Lietuvių rodos daug, ale jų visai negirdėt, visai tautiškai užmigę. Visai mažai yra skaitančių laikraščius. Ateina vienas egzempliorius „Vienybės“ ir turbūt 2 egz. „Lietuvos“; dar vieną mačiau skaitantį „D. Viltį“. O ką daugiau, tai tik ką „Saulė“ ten juos atlanko, ir ją skaito daugiausia, ba mat, anot jų pasakos „Saulėj“ tai yra nors juokų, o šituose kas yra? nėra iš ko nė pasijuokti... Užsiimk apie aukas tautos reikalams, tai išgirsi: „bau mes šliuptarniai, kad su jais susidėsime ir ant to pinigų duosim“.

Lietuviai čia pradėjo atsirasti nuo 1900 metų daugiausia iš Shenandoah'io atvažiuoję čia apsigyveno. Vertelgų ne daug: viens turi valgomų dalykų krautuvę, grosernę ir trys laiko karčiamas. Stubų savininkų yra daug, nes nusišandyt stubas čia negalima.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“.

Los Angeles, Cal. Rugpiučio 20 d. T.M.D. kuopa turėjo susirinkimą, per kurį likos apsvarstyti T.M.D. reikalai; ir išvesti šie nutarimai:

1. Kasierius tur užsistatyt kauciją ir kad būtų du ar trys kasos globėjai, išrinkti iš Brooklyno ar New Yorko dorų ir atsakanti vyrai.

2. Kad T. M. D. nelaikytų tiek daug pinigų kasoj be jokios veikmės, idant atspausių

daugiau moksliskų knygų, ar sunaudotų ant kitų reikalų pagal visuomenės nutarimą.

3. Carteris nėra reikalingas.

Pagal kuopos nutarimą,

Sekretorius. *Maré Elk.*

New Britain, Ct. T.M.D.

24 kuopa, per savo susirinkimą 11 d. rugpjūčio nutarė sekančiai:

1. Mūsų kuopa nutaria vienasbalsiai, kad Carteris nereikalingas, už kurį tik pinigus už dyką reiks išmesti.

2. Kasierius turi užsistatyti kauciją ir kad pinigai būtų padėti ant T.M.D. vardo.

3. Vietoj Carterio, kuris kaucijos apie \$40.00, tuos pinigus paaukauti revoliucionieriams, kurie kovoja ir lieja kraują už tėvynę.

4. Sulyg atsišaukimų p. prezidento užmanyto mūsų kuopa prižiūsta už nereikalingą ir atmeta, per tai kad L. S. D. P. tuomi užsiima.

5. Kuopa paduoda užmanyimą, kad Centrališkas bei Literatiškas komitetas turi pasirūpinti išleidinėti knygas tankiau; kaip mažiau kasoj bus pinigų, mažesni bus armyderiai.

6. Artojaus užmanymą dėl statistikos T. M. D. privalo remti, kaip reikalinga.

Vardan kuopos

Sekr. *M. J. Čeponis.*

Kodėl Seimas neužganėdino S. L. A. sąnarių.

S. L. A. XX seimas pasistengė atlikti dvigubą darbą pagal seną lietuvišką pasaką: „kad būtų vilkas sotus ir ožka čičiela“. Bet pasirodė, kad tuomi S. L. A. sąnariai nėra užganėdinti. Uždėjus ant Sus. organo cenzurą, seimas tikėjo, kad „visoki rėksniai“ turės aptilti, bet yra velti. Šiandien kyla balsai per pašalinius lietuviškus laikraščius, beje „Lietuva“, „Viltis“, gvildenanči Sus. reikalus ir seimo nutarimus. Ar buvo reikalinga S. L. A. cenzura, apie tai nekalbėsime, nes tai yra dalykas

turintis mažą svarbą. Pareiga kiekvieno dorą žmogaus yra, saugotis mešio. Laikraščių korespondentai privalo paduoti visuomenei teisingas žinias, ypatingai tautos reikaluose, kaip jos apsiereškia. Ir nepaisant, ar rašėjas pasirašo tikrą vardą, ar slapyvardį, žinios teisingos turi vienokią svarbą. Ar apkaltinimai S. L. A. provos vedėjų ir tų sąnarių centr. komiteto, turi savyje pamatą, — tik visuomenė gali būti tikru teisdariu po visuotinu ištyrinu dalykų stovio. XX S. L. A. seimas visus kaltininkus, besiktumo, daugumu balsų teikėsi pateisinti, ir padaryti baltais, tarsi tirpstantis pavasariš sniegas, užtikrinamas visuomenę, jog provos vedėjai išvedė provą ant didžiausios Sus. naudos. Taigi priderėjo seimui suteikti jiems bent žodžiu padėkavonę. Už gerą vedimą provos S. R.-K. prezidentas kun. Kudirka apturėjo vardą „garbės sąnario“. Ir šiandien didžiudamasis viešis Europoje! O jūs, „tautiečiai šliuhtarčiai“, laukit pakol R.-K. prezidentas ant jūs susimylės! Mės viską darome vardan Sus. gerovės, vardan meilės savo brolių ir vardan tos meilės laužiame viens ant ram sprandą. Kaip šuktelėjo vardan meilės, vienas santaikos darytojas, siūsdamas nuo XX seimo telegramą: „Mikolainiui sprandas tapo nusuktas!“... Vyručiai, mieli sermininkai! mės galime sukuti sprandus mūsų tautos keltojams ir sandarbininkams, galime uždėti cenzurą ant lietuviškų laikraščių, kad apie mus nerašytų nieko blogo; pagaliaus anot tų rašėjų galime stengtis ir kankynes įvesti, bet nė jokiū budu neįstengsime nužudyti tiesą, kuri anksčiau ar vėliau iškils ir pilnoje prasmėje apsi-reikš visuomenei.

J. Liudis.

P.S. Jeigu S.L.A. cenzoriai pareikalautų mano vardo, tai redakcija gali išduoti.

Aukos begyje 12-os metu.

N30 „Spindulio“ tulas „Buvęs Andriejavo kunigas“ klausia: 1) kur yra pinigai sudėti delegatui į Niderliandiją, 2) ant „Freedom“, 3) kankiniams. Kadangi tos aukos ėjo per mūsų redakciją, tai mums reikėjo atsakyti rupestringam „Sp.“ publicistui. Būt neatsakėm, nes mislijom, kad atsiras „S-lyj“ kitas publicistas, kurs remsis ant faktų, ir parodys bepamatiškus, tyčia padarytus užmetimus. N34 „Sp.“ atsi-rado kitas publicistas — bu-tent p. Ašerukas, — bet — nelaimė — dar nenuoseklesnis. Atkartojęs anas minėtas aukas, jis dar apsirupina apie Kražių kankintinius ir „kitas smulkesnes aukas ant visokių tautiškių reikalų“ perėjusias per „Vienybės“ redakciją ir prisipyres klausia — kur jos? Apie „smulkesnes aukas“, kurių vardo ir esybės nežino nė pats publicistas, — suprantama — ir mės negalim žinoti ir parodyti. Parodom tik tas, kurios buvo kada nors aukautos ir kurias mums įvardijo.

1) Delegatui į Niderliandus buvo surinkta \$269,98 (žr. „V.“ N23, 1904 m.). Iš to sugrąžinta aukavusiems; Brooklynu kriaučiams \$56,00 (žr. „V.“ N.31, 1904m. 372 pusl.) ir J. Naujokui \$5.00 (žr. „V.“ N11, 1905m.). Liko \$206,98, kurie tebelaukia aukautojų nusprendimo.

2). „Freedom“ aukos — \$56,16. Apie tų aukų sunaudojimą buvo pakeltas klausimas „V-bės“ N19, 1902 m. Per visus metus tas klausimas nebuvo išrištas. Tik 1903m. „V.“ N4, „peržvalgoje“, redakcija paduoda antrą-kart užmanymą paskirti jas besimokinančios jaunuomenės naudai, pavedant „Aušros“ draugystei, tuo laiku susitvėrusiai. Savo užmanymą redakcija leido per balsavimą, ir iki paskirtam terminui atsilie-

pė tik viena ypata pritardama tam užmanymui, ir aukos tapo nusiųstos „Aušros“ draugystės fondan, (žiur. „V-bė“ N9, 1903m.). „Lietuvos“ N11, kovo 13 d. 1903 metų randame „Aušros“ d-tė pakvitavota: aukos „V-bės“ surinktos \$56,16 ir „Lietuvos“ — \$19,55.

3). Aukos kankinių naudai yra nuolat garsinamos „Vienybės“ ir kartą nuo karto yra duodamos pilnos atskaitos kaip „V-bėj“, taip „Darb.Balse“ ir „Ukininke“.

4). 1894 metų „Vienybės“ N42 yra patilpę 9-to seimo S.L.A. nutarimai, kurių 8-tas skirsnys šiteip skamba: „Kražių komitetas: kun. J. Žilinskis, kun. M. Szedvydis, dr. J. Stupnickis ir T. Pauksztys. *Visi pinigai bei aukos turi būti prisijusti „Susiv.“ kasieriu“.* (žr. „V-bė“ N42, pusl. 503, 1894m.). Neturim reikalo ką-nors prie to pridėti.

Rodijame „Spindulio“ publicistams įsitaistyti gerus akinius, be kurių pagelbos, galima tvirtinti, jie neįstebeilyse nė į šitą paaiškinimą. Jeigu ir toliaus koki ten — anot Ašeruko — „žmonės“ (o gal tik ne- užaugusios žuvys?) klaus, kur tie pinigai, — tai mės jau nemanome atsakinėti ant panašių arba ir kitokių „logikų“, kurias apšėiai svaido kokį tų „Socrato mokiniai“, išmokinti, kad kumeliui reikia duot „avių į vales ir sveiką čistą vandenį“ ir visai nesupajzdinti su tuo faktu, kad „čysto vandeno“ reikia ir... žuvukėms.

„V-bės“ Redakcija.

Ballus! Ballus! Ballus!

101 knopos S. L. A. Paterson, N. J., p. A. Dyliaus svetainėje N. 183 River str., 2 d. rugsejo, prasidės 3 val. po pietų ir trauksis iki vėlai nakčia. Užprašome visus lietuvius ir lietuvaites kaip vietinius taip ir iš apylinkių. Užpelnas bus visas paskirtas tautos reikalams. Įzanga tik 15 ct. *Komitetas.*

Kruvinas suraszas.

(Žudynės Maskolijoje).

„Wiener Tageblatt“ paduoda statistiką teroristiškų pasikėsinių Maskolijoje, atsitikusių per trejus paskutinius metus. Prie to pridėta surašas ir valdžios nužudytųjų, nuo pradžios šių metų. Tai parodo dabus abiejų Maskolijos terora: „raudonojo“ — revoliucijoniško ir „baltojo“, kurį valdžia varo legališkai, pasiremama ant „šventų“ tiesų ir „nepajudinamų“ įstatymų.

Raudonojo teroro buvo šie pasikėsiniai per 3 metus:

1903 metai.

1. Žmonių švietimo ministris Bogolievovas nušautas Kar pavyčiaus; kurs už tai tapo pakartas.

2. Kunigaikštis Obolenskij, dabartinis Finlandijos general-gubern., esant jam Charkovos gubernatoriūm—pasikėsinimas.

3. Kn-tis Golicin, Kaukazo vietininkas, nudurtas nežinomų (nesugautų) teroristų.

4. Janar. Bogdanovič, Ufos gubernatorius, nušautas. Išpildytojai nežinomi.

5. Policmeisteris Gavrilenko Zlotouste, nušautas. Išpildytojai nežinomi.

1904 metai.

6. Bobrikov, Finlandijos gen.-gubernatorius, nušautas Šumano (išvytas).

7. Plėvė, vidaus dalykų ministris, sudraskė bomba, mesta Sazonovo (nuspręstas kalėti iki smert).

8. Veidhardt, Odesos miesto viršininkas, sužeistas į galvą. Šovikas nežinomas.

9. Žandarų genarolas Novickij Kijevoj lengvai pažeistas stilietu. Likimas pasikėsinsios moteriškės nežinioje.

10. Janarolas Trepovas, Maskvos oberpolicmeisteris. Du pasikėsiniai nepasisekė. Pasikėsintojai išvyti.

1905 metai.

11. Odesos oberpolicm. Go-

lovin, sunkiai sužeistas šuviais iš revolverio. Šovikas Stillman'as pakartas.

12. Johnson (Johanson?), prokuratorius Gelsingforso senato, nužautas. Šovikas, atsarginis poručikas, Godde pakartas.

13. D. kn-tis Sergijus Maskvoj žuvo nuo bombos, mestos Kalejev'o (pakartas).

14. Ufos gubernatorius Sokolovskij, sunkiai sužeistas. Pasikėsintojas nežinomas.

15. Penki ulonų aficeriai Varšavoje nudurti. Pasikėsintojai nežinomi.

16. Policijos šefas Baltstogėje žuvo nuo bombos. Pasikėsintojas nežinomas.

17. Pulkauninkas Progubickij, nušautas Peterburge. Šovikas nežinomas.

18. Minsko policmeisteris Haffenberg nušautas. Šovikas nežinomas.

19. Vyborgo gubernatorius Miasojedov, sunkiai sužeistas. Pasikėsintojas nežinomas.

20. Kijavos žandarų pulkauninkas Spiridovov nušautas. Šovikas nežinomas.

21. Nižni-Novgorodo žandarų pulkauninkas Golubov, nušautas. Šovikas nežinomas.

22. Tiflyzo policmeister. Gliobov, nužudytas ant gatvės. Pasikėsintojas nežinomas.

23. Šitojo pagelbininkas, Morgojevskij, užmuštas su bomba. Pasikėsintojas nežinomas.

24. Lodziaus policijos viršininkas (pristovas) Morgunov sunkiai sužeistas revolverio šuviais. Šoviks nežinomas.

25. Tiflyzo policijos inspektorius Tšikvaidze sunkiai sužeistas. Pasikėsintojas nežinomas.

26. Bomba mesta į kareivių patrolę Varšavoje. Pasikėsintojas pakartas.

27. Bomba mesta į policijos nuovadą (cirkulą) Pragoje (Varš. priemiestis). Pasikėsintojas pakartas.

28. Varšavos policm. baronas

Nolken sunkiai sužeistas. Metęsis bombą pabėgo.

29. Kn-tis Nakašidze, Bakų gubernatorius, nušautas. Pasikėsintojas nežinomas.

30. Jelizavėpolio gubernatoriaus pagelbininkas Andrejev, nudurtas. Pasikėsintojas nežinomas.

31. Tiflyzo miesto viršininkas Saharov, nudurtas. Pasikėsintojas nežinomas.

32. Policijos pristovas Sarana Varšavoje pašautas. Šovikas pabėgo.

33. Boguslavskij, isprauninkas Kaukaze, nudurtas. Pasikėsintojas pabėgo.

Toliaus eina surašas da septyniolikos mažesnių ir aštuonių policijos valdininkų, užmuštų, arba sunkiai sužeistų, visuose Maskolijos kraštuose. Visų tų žudynių išpildytojai pabėgo sveiki.

* * *
Priešais tuos teroristų žudymus pavienių caro tarnų, caro valdžia tik šiais metais išmušė 10,300 žmonių, žudydama juos miniomis. Paveizdan:

Peterburge sausio mėnesyje — apie 2,000 žmonių. Varšavoje sausio mėn. — apie 400. Bakuose (Kauk.) Vasario mėn. — apie 1,000. Lodziuje berz. mėn. apie 400. Baltoje geguž. mėn. apie 200. Sevastopolyje apie 150. Odesoje apie 2,500. Kaukaze apie 3,000 žmonių. Kitose vietose 500.

Iš viso krito iki šiol revoliucijoje apie 10,300 žmonių, bemalšinant valdžiai sujudimus ant miestų gatvių, — ne skaitant areštuotų, išstremtų pakartų, šiaip kur prapuolusių ir tarp savęs išžudziusių per žydų skerdynes, valdžios įtaisytas.

* * *
Argi dorą ir teisybę mylintis žmogus gali užtarti už tokią valdžią? Ar gali niekinti revoliucionierius, besistengiančius išnaikyti ją? ar gali nešelpiti jų ir atkalbinėti kitus nuo dėjimo aukų revoliucijos reikalams? Ar gali!?

**Pusmetinis raportas
Brooklyno bizninių politikierių Susivienijimo.**

Susirinkimą atlaikėm: 6 — svetainėje, 25 — atskiriam kam baryje prie stalų, ir kita tiek mažesniųjų prie baro. Dirbom visi kepures užsismaukę, kiek kas galėjom per tą pusmetį, ir štai išlaimėjimai, arba pasekmės mūsų darbų:

(Naudą iš politikos turėjome pusėtiną, neprastą; kad ir ne visiems teko jos paragauti).

1). Vienam mūsų sąnariui davėm vietą, arba darbą — mėsą rinkti nuo mūsų miesto gatvių. Jaučiasi pilnai užganėdintu.

2). Pasisekė mums ant B'klyno kriaučių prakalbų (kovo 25 d.) per mūsų dr. Ž. gerai sukirst laikraščiu „Vienybei L.“ skelbimą atvirai socialistiškų idėjų.

3). 24 balandžio įtaisėm balių, ant kurio dvigubai laimėjome: viena, kad prizadėjome parodyt karę Maskolijos su Japonija ant gyvųjų paveikslų aparato, o parodėm tik 5 kazokus; antra, kad prizadėjome visą pelną atiduoti „revoliucijos fondan“, o davėm tik 10 dolerių, — suprantama, pasidėkavojant tik draugui N., kuris dailiai mokėjo parašyti apgarsinimus... (Gražiausiai skamba šitas apgarsinimo sakiny: „nes kožnam miela matyt, kaip žūsta mūsų broliai Mandžurijoje“...)

4). Pilnai pasisekė užvaldyt L. S. Draugystę, ir jos mierius ir kitas draugystes.

5). Iš dalies pasisekė mums ir revoliucionierių komitetui užkirsti kelią visam Brooklyne kas padarė išganingą įtekme ir ant kitų miestų lietuvių.

P r a l a i m ė j i m a i a r b a n e p a s i s e k i m a i .

1). Susitvėrimas L. S. P. Amerikoj.

2). Susitvėrimas, įvairiose vietose, ypač B'klyne, komiteto šelpimui revoliucijos.

3). Dalyvavimas merginų ir moterų rinkime pinigų revoliucijos reikalams ir darbininkiskam krutejime, — tai yra visudidžiausia nelaimė mūsų.

Mūsų vyriausia sodyba arba lizdas — tai Brooklynas:

70% visų čionykščių lietuvių priguli prie mūsų Susivienijimo. Sąnariai padalinti yra į 4-ias klases, o klases — į skyrius. Pirmon klason gali būti priimtas tik toksai, kuris yra įtekingas, turtingas, ir gerai žino savo amatą sulyg painiojimo proto ir dumimo žmonėms akių.

Antron klason turi būti priimami tik toki, kurie atsidėjo žmogaus vardo: atmetė visus sentimentus etikos arba doros, o su tikru pašventimu stengiasi atsiekti mūsų idealą — pinigą.

Trečia klasa — tai visi tie, kurie mums pritaria ir buna pagalbininkais mūsų darbuose.

Ketvirta klasa — tai tie, kurie su vieno žmogaus pažvalgoms nesutinka, o savųjų dar niekad neturėjo.

Tai yra 4 klases, ir kiekviena dalinasi ant trijų skyrių.

Pareigos sąnarių mūsų susivienijimo yra šitokios:

Sąnariai I klases ir 1-mo skyriaus jau iš laiko turi darsi žinot nuo kurios politikieriškos partijos galima gaut daugiau pinigų laike balsavimo, ir kuri partija daugiau neišpildomų prizadėjimų platina savo atsišankimuose ir prakalbose, kad pritraukti visuomenę.

2-ro skyriaus sąnariai turi vesti save prieš visuomenę kuo-įtekingiausiai, vartojant visokius įrankius, kuriais tik galima įgyt tą įtekmę: alium, cigarais, arba prisidengimu kokios nors idėjos ploščium.

3-čio skyriaus sąnariai jau turi derėtis su politikieriais įvairių partijų: republikonų, ar demokratų, — o pardavus lietu-

vių balsus, sušaukti visus tris skyrius I klases dėlei pasidalinimo laimėtais grobiais ir saugoti mūsų Susivienijimo sąnarius nuo „socialistų“ matantgi pavojų kuogreičiaus oriantuotis ir gelbėtis.

II KLIASA.

1-mo skyriaus sąnariai turi nuduot gerus tautiečius, progresistus; ir turi saugoti, — ko kada reikia: bedievytės, arba dievotumo, idant dasigriebti į viršininkus draugysčių, unijų ir susivienijimų, o atsitikus progai, platinti netvistikėjimą vienų prieš kitus, ir tvirti šalininkystes mūsų pakraipos, o tuolabiausiai nepamiršti savo ypatingos naudos, išnaudojant visuomenę.

2-ro skyriaus sąnariai turi atsiduoti kamantinėjimui, pirkreipimui doriškų, moksliskų, istoriskų ir pakelšančių draugijos dvasią nuomonių, — nerenkant budą tam šmeizimui doros ir socialistiskų agitatorių, o teipogi ir boikotavimui netinkančių mūsų mieriams laikraščių, kaip tai „Darbininkų Balso“, „Vienybės Lietuvnikų“ ir „Kovos“.

3-čio skyriaus turi už pereigą: erzinti draugiją befaktiskais užsipuldinėjimais ant pavienių netinkančių mums ypatų ir kurstyt visuomenėje neapykantą vienų prieš kitus, idant sudrumsčius visuomenės nuovoką galima būtų vesti ją į tą šalį, kuri mums yra naudinga, nežiurint ant to, kad ir nevienu skeptaitė reiktų įsitaisyti išsišluostymai mums visuomenės prispjaudytų akių.

III KLIASA.

1-as skyrius turi už pereigą: keikti žydus, lenkus, vokiečius ir šaip lietuvius, kurie I-os ir II-os klases sąnarių tampa nutarti tam likimui.

2-ro skyriaus sąnariai, neprivalo ant ilgesnio laiko apleist salionus arba naminius tuštinius ketvirtainių ir visur ir visuomet remti, visuose sudrumzdimuose, viršminėtų klia-

sų sąnarių nžmanymus.

3-čio skyriaus sąnariai turi but visados pagalbininkais darbuose mūsų Susivienijimo, kada tik bus pareikalauti.

IV KLIASA.

1-mo skyriaus sąnariai turi kinknot galvą, kalbant mūsų sąnariui, ir retkarčiais surikt: „o, teip! jis teisingai šneka, tegul šneka toliau“... — kad ir patys visai nesuprastų apie ką einasi.

2-ro skyriaus turi pakeltą mūsų sąnario kokį-nors riksmą palaikyti, o priešininkams visai neūoti kalbėt.

3-čio skyriaus sąnariai yra tik kandidatais, kurie papuola tyrinėjimui, į kokį skyrių ir klasią galima prirašyt.

* * *

Nauda sąnariams iš mūsų Susivienijimo.

I-os klases sanariai dalinasi visu grobiu iš politikos.

II-os klases san. tik laukia tos laimės ateityje.

III-ios klases — gauna tiesą vadintis politikieriais.

IV-os klases sanar. gauna laike rinkimų arba balsavimo uždyką išsigerti, o kaip kada dar ir cigarą užsirukyt.

Dėlto-gi visi tie, kuriems nubodo, arba dar neturėjote progos žmonėmis but, kreipkitės prie mūsų Susivienijimo.

Vardan Brooklynno bizninių politikierių Susivienijimo — sekretorius Yla.

Padekite savo uredninkams pripildyt jus kiszenius.

Jei jūs norite augštesnės mekasties jūs turite pasistengti įgyti ją.

Mainieriai pagiria prezidento Mitchellio prakilnų darbą, atliktą sudrutinime mainierių unijos ir iškariavime mainieriams gerai susiorganizavusių distriktų pakeltos mokesties ir daugelio kitų pagerinimų, išgautų nuo operatorių. Jie teip, kaip mums rodosi, pagiria

faktą, kad prezidentas Mitchellis pašvenčia kiekvieną valandėlę savo laiko prirengimui unijos prie reikalavimų koki bus perstatyti operatoriams, kad ateinančiam balan. mėn. išsibaigs dabartinė sutartis. Jie pasitiki ant jo, kad jis galės netik užlaikyt geresnes išlygas šio kontrakto, bet kad galės išgaut da keletą pagerinimų.

Bet kas būtų, jei Mitchellis nustotų dirbęs?

Prileiskime, kad jo sveikata nedalaikytų bedirbant ištiesas dienas ir vėlai naktimis unijos naudai. Tas gali atsitikti. Ar jie supras, kokią utrotą jie turės? Mūsų eame persitikrinę, kad jie suprastų, ir štai dėlko mūsų kreipiamės į juos istakrųjų prigelbėti prez. Mitchellį ir kitus unijos ured. jų darbe, kurį jie dabar atlieka.

Butinai reik padidint sąnarių skaitlių visuos unijos distriktuos, nes mainų darbininkai negali tikėtis ką nors išlaimėt, jei unijos viršininkai nesikreips prie operatorių su reikalavimais nuo visų mainierių arba bent nuo visų iš visų distriktų. Jūs norite, kad visi operatoriai pripazintų pagerinimus, jūs ne norite, kad tik dalis jų pripazintų. Teip pat yra ir su operatoriais. jei visi mainieriai reikalau, tad jie bus išklaustyti. Bet jei tik dalis darbininkų reikalau, jūs negalite palaikyt už blogą operatoriams, jei jie neišklausys jų.

Štai dėlko mūsų raginame visus angliakasius priremti prez. Mitchellį ir kitus unijos viršininkus jų darbe. Kienvienas žmogus gali priremti. Mainieriai, kurie nepriguli prie unijos, gali priremti supratę, kad jei jie nori, kad unija jiems ką padarytų, tad jie privalo bent buti sąnariais tos unijos ir užsimokėti po 50 c. ant mėnesio. Prigulinti prie unijos gal daug pagelbėti prikalbinėdami neprigulinčius prie unijos prirašyt prie jos.

Šis darbas gal but padary-

tas pamažu ir su pasekme. Kiekvienoj kasyklėj yra prigulinti prie unijos darbininkai. Tegul jie surašo neprigulinčius prie unijos arba tegul įsiziuri tuos, kurie nedėvi unijos ženklelio ir tegul juos kalbina prisidėti prie unijos. Daug yra darodmyų, kuriuos jūs galite naudoti, bet nėra pasekmingesnio, kaip tas, kurs skaitlinėms parodo sumą pakeltos mokes ties, kurią unija iškariavo mainieriam. Pasekmingiausias atsiliepinimas, kokį gali padaryti, yra atsiliepinimas į kito kišenių. Jei tu gali parodyti kam, kad gali padidinti jo uždarbį, tai nebus priezasties dėlko negalėsi jį pritraukti prie organizacijos, kuri tą gali padaryti.

Ta buvo stipri mainierių unipusė. Prez. Mitchellis ir kiti viršininkai pašvenčia savo pajiegas, kad padidint mainierių uždarbį, kol jie neturės tiek pat uždarbio, kaip kiti darbininkai prie panašiai sunkaus ir neparankaus darbo ir pavojaus. Dar jie nedasiekė to laipsnio, bet jie vis eina artyn, ir jei mainieriai nori tų padidintų uždarbių, jie turi pagelbėti savo unijos urėdninkus išgauti juos.

Taigi mes vėl sakome mainieriams: Organizuokitės!

Isz visur.

Ispanijoj ukininkų ir žemės savininkų komisija pranešė valdžiai, jog Andaluzijos apielinkėse baisus badas, 5,000 darbininkų vaikščioja po kraštą su ginklais. Vietinė valdžia nieko negal daryti. Daugelis apsiskundžia pats į teismą už nebutas kaltes, kad tik patekti į kalėjimą. Žmonės maitinasi pušų čyčkomis ir vaisiais girinio kaktuso.

Varšavos gen. gubenatorius Maksimovič uždėjo naminį areštą ant Sienkevičiaus, žinomo lenkų novelisto už parašymą protėsto prieš maskolių val

džių dėlei maskolinimo Lenkijos mokyklų.

Berlyne atsilankė pirmsėdis Columbijos universteto pas kaizerį, kad apkalbėti plianą apsimainymo profesoriais Amerikos su Vokiečiais. Vokietijos laikraščiai sako, kad Vokietija visai neturi ko išmokti nuo Amerikos profesorių, kur mokslas stovys ant labai žemo laipsnio.

Kinų karalienei einant iš miesto į vasarinį palocių, užpuolė kareiviškai pasirėdęs ir bandė ją nužudyti, bet sargyba išgelbėjo, subadžius užpuoliką su durtuvais.

Korespondėtas laikraščio „Rus“ tyrinėjantis bažnytinius dalykus, rašo, kad maskoliškose bažnyčiose esant turto 17 bilijonų frankų. Prireikus, valdžia gal panaudoti tuos pinigų, tik bijo, kad popai nepakeltų riksmo.

Kaip žinia, daugiausia žmonių miršta kudikystės dienose. Neteip yra Japonijoj. Ten kudikių miršta mažiaus kaip Amerikoj ir Europoj. Priezastis ta, jog japonai labai uždaboja švarumą. Kiekvienas japonas kasdien turi iš-imaudyt, o tas ypatingai gerai atsiliepia ant kunikių sveikatos.

Buvęs maskolių šarvuočius Peresviet, dabar pavadintas Sagami atplaukė į japonų portą Sasebo su japoniška vėliava iš Port Arturo. Buvęs skraiduolis Bajan, pavadintas Ašo žada atvykti umam laikė.

Susirinkimai.

Baltimore, Md. T.M.D. atsi bus susirinkimas 2-trą d. rugsėjo, 8 val. vakare užprašom susirinkti kuodaugiausia ir atsiimti knyguotę, užsimokėti seną užvilktą doklę, teipgi atsiveskit naujus sąnarius prisi-

rašyti prie T.M.D. Susirinkimas atsibus J. Bindoko svetainėje 655 W. Pratt str.

Teipgi Susiv. L. A. susirinkimas 3 d. rugsėjo toj pačioj svetainėj 655 W. Pratt str.

Abejų kp. sekr. Pr. Bakutis.

Brooklyno S. L. L. kuopa, laikys susirinkimą nedėlioje, rugsėjo 3 d. kuris atsibus ant salės 73 Grand str. 7 val. vak.

Ir 8 val. vakare, ant tos pačios salės, laikys susirinkimą tą pačią dieną vietinė Aušros draugystės-kuopa.

O po pietų ir tą pačią dieną 3 val., bus susirinkimas ant tos pačios salės 19 kuopos L.S.P. A. Per tai prigulinti į pami nėtas organizacijas nepamirškite neatbutinai ateiti, o neprigulinti galėsite prisirašyti ir varyt tautišką ir darbinikišką vežimą į pryšakį.

Užkviečia vardan Komitetų J. Naujokas.

Piknikas.

Elizabeth, N. J. Lietuvių Ukėsų Kliubas panedėlyj 4 d. Rugsėjo 1905m. Parengia metinį pikniką Union Parkia 817 Elizabeth ave. kuris prasidės nuo 12-tos val. ir trauksis iki vėlai vakare, ant kurio bus pui ki muzika kokios dar lietuviai nebuvo girdėję, taigi ant to puikaus pasilinksminimo lietuvius ir lietuvaites to miesto ir iš apielinkės, užprašo kuonoskaitlingiausia susirinkti.

Įzanga vyrams 25c. merginoms ir moterim dykai.

Visus širdingai kviečia Komitetas.

TAI DAR GALIMA GAUT

DIDELĮ PAVEIKSLĄ,

kurs labai žingeidus, pilnas svarbios mislies ir juokingumo; Pobedonos'o Misijos ir kaip Japonas Carui Kailj Engia! Su prisiantimn tik už 10 c. stampoms, adresuojant

J. NAUJOKAS.

Madison Sq. Sta. 157.
New York City.

Už kožną tokį paveikslą pats caras po 1000 dol. ductų, kad tik jų daugiau nebutų.

Apgarsinimas

Kaip visiems žinoma, kad Plymouth, Pa., yra

LENKISZKAS-
LIETUVISZKAS
APSIATIVIMU
PABRIKAS.

VERTAS
\$10.000.

Uzdėts pradziej
1904 metų, per
LENKISZKUS
AKCIONIERIUS

Reikalas eina gerai, bet reikalaujama padidinti pabriką, kad daugiau mūsų darbininkų patilptų.

Iš tos priezasties dar paskyrėme

50 akciju

ant pardavimo, prašydami tautiečių per publiškus apgarsinimus pirktis akcijās.

AKCIJOS PREKE \$100.

Kurie nori, tegul pasiskubina įgyti.

Urėdininkai draugystės šie:

Mic. Czajkowski, Prezidentas;
Franc. Zlobikowski, Vice-Prezid.
Stan. Matelski, Sekretorius.
Kun. And. Szmels, Kasierius.
Aug. Vysniauskas, {
Wawrzyńc Pawlak, { Direktoriai

Pr. Zlobikowski, vice-prezidentas, paskirtas pardavinėti akcijas, daryti kontraktus ir visus formaliskumus tos draugystės išpildyti.

Kiekvienas norėdamas pirkti akcijas lai atsišaukia asabiškai arba per gromatą, ant 8 iš ryto, ar 8 vakare ant adreso:

F. Zlobikowski,
364 Carver Street.

— ARBA: —

BOOT & SHOE MANUFACT'G. CO.

224-226-228 W. Main St.

Plymouth,

PENN'A.

SUSTOKITE MOKEJE RANDAS.

Gaukit pinigų ir pirkit stubas sau. Eikite pas S. SUSMAN,

61 E. Main street, Plymouth, Pa., o gausite visokių namų ar farmų už pigę prakę. Teipgi skolintu pinigų.

Lietuviu tauta

senoveje ir szia dien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

ANTRAS TOMAS.

(Tęsa.)

paimti, bet zokono mašolas II. Dussmer atėjo vokiečiams į pagelbą ir Lietuvius zumušęs pustyjo Medininkų pavieta. Juokingiausia, kad tuomet vokiečių cėsorius Liudvikas visą Lietuvą dovanojo didmistriui kryževiu, jeigu Bajerburgą ans apsirinks už sostapylę! o kaip katalikystė ten paplis, tai bažnyčia ir visa archivyškupystė Lietuvos turėsianti vadintis Bavarija! — Žiemą 1339 m. Rheino tulas pfatzgrovas, vel surinko gaujas kryžininkų Vokietijoje, ir gruodyje atkako į Bajerburgą: mieriu buvo paėmimas Veliuonos, kuri tačiaus gerai ginama buvo. Atvyko su kariumene pats Gediminas, ir užgulė ant apdrutinto vokiečių tabaro. Kada Gediminas savuosius vedė ant užemimo mozierių, šaujančių su paraku, kulka iš mozieriaus pataikė jam į tarpupetį, ir tad vadas mirė ant lauko garbės, susilaukęs 8 metų amžiaus. Bet gintuvės vis-gi kryzeiviai neįėmė, ir turėjo atgal namon traukti.

Teip tad didvyris Lietuvos, zmogus patogios širdies ir kiltos nuomouės, pabaigė savo gyvasį turbut pradzioje 1340 m. Paliko septynetą sunų, kurie pasidalino žemes did. kunig. Lietuvos.

Gedimino šeimyna buvo didoka. Jis buvo vedęs 3 moteris, vieną po kitos: 1) buvo zemaitė Vida, duktė tulo Vidi-manto iš Bartnijos, iš jos prigimė 1276 m. Mantvydas ir 1277 m. Norimantas. 2) Iš rusinės Olgos gimė Olgerdas ir Keistutis. 3) Iš Rusų kunigaikščiotės Jievos gimė 1299 m. Liubartas, 1301 m. Karijotis, ir 1306 m. Jaunutis. Liko septynetas dukterų. Iš žinių apie sutuokmę jo vaikų ir dukterų matyti, kad visi šeimyniški raiščiai buvo daromi su polytišku, tankiai tikru apsirokavimu. Išleisdamas dukteris už vyro ir sunus apipačiuodindamas, Gediminas vienval nuolatatos rupinosi ar apie padrutinimą per ženybas reikalingos dėl Lietuvos sudermės, ar apie įgyjimą tiesų per tėvonystę ant vienos ar kitos šalies, susiduriančios su jo viešpatyste.

Iš septynių dukterų Gedimino, viena, kaip jau žinome, buvo ištekėjusi už Dovydo, storastos Gartino, kunigaikščio Lietuvos, kurs atsižymėjo savo iškilmingais darbais ant karės lauko. Ištekėjimas kitos dukters Gedimino, Aldonos (po krikštu Onos), sudrutino labai svarbią dėl Lietuvos sudermę su Lenkija, per ką Lietuva įgyjo drutesnę atspirtį kovoje prieš kryzeivius. Kita duktė — Damillė — ištekėjo (raši 1327 m.) už Vaclavo arba Vaňkos, kunigaikščio Plocko, ir po krikštu gavo vardą Elzbieta (+1364 m.). Kita vel Gedimino duktė, kurios po krikštu vardas buvo Marija; ištekėjo 1331 m. už Boleslavo Traidenavyčiaus, kunigaikščio Mozurijos iš Čersko linijos. Penkta duktė ištekėjo 1320 m. už Dimitro Michailovyčiaus, did. Rusų kunigaikščio, vadinamo „Grožnyja ozi“. — Apart svarbumo sudermės su Mozurija, kuri gulėjo kampe tarpe Lietuvos ir žemių vokiškojo zokono, Marijos ištekėjimas turėjo dar kitą nors tolimesnį zenklumą: Galičiuje tuomet kniaziavo pastarasai ains iš šeimos Danylos Romano- vyčiaus, kniazius Jurgis II Andriejevyčius. Tam kniazini vai-

kų neturint, jam pasimirus, tiesa valdyti kunigaikštystes Galičiaus ir Vladimiro perėjo ant ainių Danylos moteriškoje linijoje; tokią gi tiesą turėjo dvi kunigaikščioti iš Danylos giminės: pusseserė Jurgio II, duktė kniaziaus Levo Jurjevyčiaus Lucke, ir tikra sesuo Jurgio II — Marija Andrejevna; pirmoji ištekėjusi buvo už Liubarto, sunaus Gedimino, ir tokiu budu savas tiesas pavedė šeimynai Lietuvos kunigaikščių, o antroji buvo moterimi Čersko kunigaikščio — Traidenio Boleslavovyčiaus (toji pati, Marija, pasimirė 1341 m.); jos vienintėliu sunumi buvo Boleslavas Traidenovyčius, gentysta su kuriuomi — jeigu mirtų bevaikis — padrutino tiesas ant tėvonystės Galičiaus, įgytas jau iš dalies per sutuokmę Liubarto.

Sutuokmės dviejų kitų dukterų Gedimino sugentino ji su šeimyna kunigaikščių, viešpatavusių šiaur-rytinėje Rusijoje; vieną iš jų, Aigusta (po krikštu Anastazija), buvo moterimi did. kniaziaus Moskvos, Simeono Ivanovyčiaus; o kita, Marija, ištekėjusi buvo 1319 m. už Tverių kunigaikščio Dimitro Michailovyčiaus, kurs vedė ginčus su Moskva už valdymą šiaur-rytinės Rusijos.

Toki pat polytikišką zenklinimą turėjo sutuokmės dviejų sunų Gedimino, apie ką liudyja šaltiniuose žinios: Olgerdas dar 1318 m. apivedė su kunigaikščiotute Marija Iroslavaitė Vytebsko, ir jau 1320 m. paveldėjo Vytesbės kunigaikštystę po mirties uošvio. 1325 m., pasimirus Lucko kunigaikščiu Levui Andrejevyčiu, rytinė Volynija atiteko jo švogeriui Liubartui, sunui Gedimino.

Tokiu budu sutuokmės vaikų ir dukterų Gedimino įvedino Lietuvos kunigaikščių šeimyną į skritulį valdančių dynastijų dviejose susiedijos viešpatystėse, sudrutino sudermes su tomis viešpatystėmis ir pažymėjo polytiškus mierius, kurių gi turėjo linkti did. Lietuvos kunigaikštystė. Tačiaus reikalas apie Galičiaus paveldėjimą iškilo beveik vienlaik su Gedimino mirtimi, ir dėl svyravimo vyriausios valdzios Lietuvoje sunus Gedimino nepaspyrė jo su ganėtina energija.

Jaunutis (1340-1345) ¹⁾.

Įpėdinysta sosto Lietuvoje nebuvo apsklembta nė įstatymais, nė papratimu; todėl bėgyje penkmečio, pasimirus Gediminui, viešpatystė, apie kurios sustiprėjimą vienval rupestin-gas buvo Gediminas, patenka į pažymų pavojų; Lietuva stovi ant kelio pasidalinimo į smulkias skrytis, lyginai kaip seniaus kad išsiskirstė viešpatystė Vladimiro Šv. Pasididinant valdy-nėms, Gediminas pavedė ant valdymo sąnariams savo šeimos atskiras skrytis, patekusias į Lietuvos rankas, ir suteikė jiems tiesas atskirų kunigaikščių, kurie rods prigulėjo nuo galvos šeimos. Pavedant skrytį, regis, kunigaikštis tapdavo karunuotas; teip bent užsilikusi yra žinia apie Karijotį, kurs gaudamas Novgorodką tapęs 1329 m. karunuotas kaipo kunigaikštis Novgorodko. Todėl mirus Gediminui, Lietuva buvo padalinta ant 8 skryčių tarp septynių jo sunų ir brolio. Tos skrytis susidėjo iš šitų žemių: 1) Brolis Gedimino, Vainius, valdė kunigaikštystę Polocko; 2) dalis vyriausio iš Gedim-naičių, Mantvydo, susidėjo iš Kernavos, gulinčios Lietuvoje, palei Viliją į šiaurį nuo Vilniaus, ir iš Slonimo Juodojoje

1) Sg, Antanavyčiaus „Očerki Velikaho Kniaz Kitovskaho“, kurio veikalą panaudojau teip-gi piešiant apie Olgerdą ir Keistutį.

(Toliaus bus.)

Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už tiesas.

Rossi, norėdamas žinoti, kiek teisybės tose kalbose, stengėsi kalbėti daugiausiai su kaimiečiais. Teip viename miestelyje ant susirinkimo jis pamatė kaimietį, turintį apie 60 metų, ir užklausė jo.

— Pasakyk man senel, dėlko jūs įstojot į susivienijimą, ką jūs nuo jo tikėtės ir kokie jūsų siekiai?

— Męs reikalaujam duonos ir darbo! — atsakė senelis: — Lyg šiol męs kentėjom ir laukem, mislydami, kad turčiai męs pasigailės. Bet veltui! Dabar męs žiurėsim savo spēkoms pagerinti savo buvį.

— Bet jei valdžia uždraus jūsų susivienijimus?

— Uždraus susivienijimus? Bet męs kovojam už teisybę ir dėlto niekadoms neprapulsim.

— Bet jei valdžia atsiųs kareivius?

— Na, tada verčiaus numirsim. Geriaus numirt iškart, ne kaip šuniškai gyventi!

Ir teip kalbėjo visi kaimiečiai. Dar neti kėdamas ir norėdamas apie viską dasizinti, Rossi klausinėjo tokių, kurie neturėjo nė jokių ryšių su kaimiečiais. Teip vienas aficerius, kuris buvo išsiųstas su kareiviais prieš kaimiečius, pasakojo Rossiui sekantį atsitikimą:

Męs buvom baisiai nuvargę, nes buvo karšta diena; aš įėjau į vieną dvarą paprašyti vandens atsigerti. Dvare tą kartą buvo mokėjimas arendos. Dvarponis su savo tarnais mieravo grudus, nes mat kaimiečiai mokėjo grudais. Mieravimas pasibaigė, ir aš mačiau kaip vienam kaimiečiui paliko tiktai viena mierele grūdų. Kaimietis stovėjo, kaip beprotis, jis negalėjo nė žodžio ištarti; tik žiurėjo tai į pačią, tai į penketą nuplyšusių vaikučių. Ant galo jis neišsiturėjo ir gailiai pradėjo verkti. Matymas buvo bausis, kurio aš neužsimiršiu pakol gyvs busiu.

Vieni tiktai dvarponiai su putoms gerklėje kalbėjo apie kaimiečius ir jų draugystes. Jie leido paskalas, kad kaimiečiai žmogžudžiai, vagys, kurie nenori dirbti, tiktai tinginiai ir tt.

IV.

Dabar pasizurėkim, kas atsitiko su kaimiečių susivienijimais. Jie trumpame laike baisiai išaugo. 1892 m., kad kaimiečių vadovas Bosco ant socialistų seimo pirmą kartą kalbėjo apie Sicilijos kaimiečių judėjimą, kuris išsiplatino labai greitai—nenorėjo juo tikėti. Bet į metus po to, pasirodė, kad susivienijimas turi 60.000 sąnarių, ir 1894 m. sąnarių skaitlius buvo tris kartus didesnis. Suprantamas daiktas, kad tokiam greitam augimui padėjo tas, kad susivienijimai turėjo tiesą atvirai darbuotis. Kaimiečių vadovai laikė susirinkimus visuose

kraštuose ir išleidinėjo knygas ir laikraščius. Teip elgtis Maskolijoje negalima, bet nereikia užmiršti, kad ir Italijoje buvo laikas, kad karalius patvaldiškai elgėsi ir baudė, kiekvieną, kuris įsidrąsino jam priešintis. Žemesnysis luomas savo krauju iškariavo sau laisvę. Valdžia, matydama, kad kaimiečių susivienijimai nori atimti kapitalistams ir jai pačiai riebių kėsnį pradėjo persekioti kaimiečius. Paveizdan, Kalavutunos kaime kaimiečiams prigulėjo ganykla ir pieva, ir tą viską aplinkiniai dvarponiai su monais prisivino. Kaimiečiai ilgai nemislydami, atėjo ant savo ganyklos ir nuvarė dvarponių bandą. Dvarponiai skundėsi valdžiai, ta atsiuntė kariumenę. Kaimiečiai nenorėjo nė joku būdu pasiduoti. Buvo pavelyta šauti į kaimiečius ir 20 iš jų pasiliko ant vietos. Žinia apie tokį darbą, kaip žaibas, išsiplatino po visą žemę. Parlamente socialistas Colojanni pareikalavo nuo valdžios išaiškinimo šitos žmogžudystės. Ministeriai atsikratė nuo savęs, sakydami, kad teip atsitiko per apsirikimą. Dėlto neužilgo toksai—pat „apsirikimas“, atsitiko Kastel-Vetranos kaime.

Galima buvo jausti, kad valdžia su siekiu išdavė tas žmogžudystes. Bet koksai gerumas nuo to buvo valdžiai! Mat koksai: valdžia norėjo uždrausti susivienijimus, bet be jokios kaltės ji to negalėjo padaryti; dėlto ji stengėsi užpykinti kaimiečius, išvesti juos iš kantrybės, kad jie padarytų maištą ir tada su kariumene galima bus nuslopinti maištą ir uždaryti visas draugystes ir susivienijimus.

Valdžia pradėjo areštuoti ir kišti į kalėjimus vadovus kaimiečių, bet kaimiečiai baimiaus pradėjo kibti prie susivienijimų. 1892 m. spalio mėnesyje kaimiečiai išrinko socialistą Defelici į parlamentą. Tuose pačiuose metuose Sicilijos kaimiečiai įsteigė centrališką komitetą, kuris turėjo susinešimus su visoms kaimiečių draugystėmis.

Netiketai Siciliją 1893 m. aplankė badas. Metas buvo labai blogas, niekas neužaugo ir žmonėms prisiejo badas kėsti. Valdžia ne tik nepadėjo kaimiečiams, bet dar net nepailgino mokesčių termino. Kaimiečiams prapuolė visa kantrybė. Gruodžio mėnesyje jie pradėjo deginginti muitinyčias, šaukdami: „Šalin mokesčius!“ Socialistai juos ramino, nes jie gerai suprato, kad dar anksti stoti į kovą su kariumene. Bet tarp kaimiečių buvo daug nesusipratusių tamsių, ir jie neklausė ką jiems sakė socialistai ir užpuldinėjo ant ponų ir arendatorių.

(Bus daugiau)

Reikaluose Šelpimo revolucijos.

Rugpiučio 20-tą tapė atliktas Philadelphijoje suvažiavimas sąnarių Centrališkoje Am. Liet. Rev. šelp. Komiteto. Perskaityti buvo privatiški pranešimai veikėjų Lietuvos revoliucijoje ir apsvarstyti visi paskutinių laikų Lietuvos politiški atsitikimai, kokius galima patirti iš tikrų šaltinių, taigi iš Europos užribinių liet. laikraščių: „Darb. Balso“, „D-go“ ir „Varpo“ su „Ukininku“. Taigi męs, kaip išrinktas komitetas ne nuo kokios vienos partijos, bet nuo čielos Amerikos liet. visumenės, ir kadangi aukas revoliucijai deda žmonės visokių kliasų, paziurų ir persitikrinimų, tai męs paskirstome iki šiolei sudėtas aukas ant sekančių dalių:

Liet. Socijaldemokratų Partijai	\$225
„Draugiečiams“	\$225
Liet. Demokratų Partijai	\$150
Arskiriems revol. Lietuvoje	\$100

Kadangi izde iki šiolei buvo sudėta 700 dol., tai išsiuntinėjus minėtas sumas nebeliko nieko. Pasiųsta tapo 23 rugpiučio. Vientaučiai, tikrai trokštanti savo tėvynei laisvos ir laimingos ateities, pasistengkite ir toliaus nenuleisti rankų: aukauti patiems ant to švento darbo ir parinkti nuo kitų. Visos tautos veržiasi iš po carizmo jungo, visoms įgri-so vilkti gėdingą, nežmonišką vergiją. Męs, kurie perdėm istorijoje esam atsizymeję meile savo prigimto, laisvaus krašto, ir kurių proseniai vedė už laisvę ilgąs, nuožmes kares, — argi dabar jau pasiliktoime užpakalyje kitų net mažiausių tautų?

Tegyvuoja revoliucija!

Tegyvuoja laisva liaudinė Lietuva!

Amerikos Liet. Rev. Šelp.
Centr. Komitetas.

„Vienybės“ redakcija telephonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

Republikoniški kandidatai išrinkimui šį rudenį.

Zmonės unaravi ir verti išrinkimo yra pastatyti ant valstijos (State) urėdo. 250,000 ateiviai ukėšai neuzilgo galės panaudoti savo galybę dėl išrinkimo urėdininkų. Daugumas šių balsuotojų dirba kasyklose, pabikuose, ant geležinkelių šioje valstijoje. Jei teio, ir nori kad mokėtis nepultų ir užsiėmimų užtektinai būtų, tai lai pasirupina išrinkti atsakančius žmones. November m. reikia išrinkti: Valstijos (State) kasierių, Supreme Court Sudžią ir 3 Superior Courto sudžias; šie žmonės turi būti tokie, kuriems galima pasitikėti. Kasierius daboja kasą, sudžios pirmsėdžiauja kaip buna provos. Ko daugiau reikalinga kaip teisingų vyrų; vieno, kad vaktuotų valstijos pinigus, kitų, kad teisingai spręstų provas, budami ant sudžių vietų? Republikoniška partija pastatė šiuos vyrus be pasipriešinimo per delegatus. 250,000 ateivių balsuotojų turi labai gerai žinoti apie šiuos žmones, kurie budami išrinkti dabės jų reikalus.

Ant valstijos kasieriaus kandidatas J. LEE PLUMMER, Blair Co. Jis yra žmogus, kurs pradėjo gyvenimą kaip nešiotojas telegramų, jis pardavinėjo laikraščius, pagelbėdamas savo tėvams, kada tėvas nelaimėje patrotijo abidvi rankas. Jis kilo iki įgijo raštininko užsiėmimą prie geležinkelio. Jis buvo išrinktas pavieto pirmsėdžiu republikonų partijos su dideliu išlaimėjimu, pasakui buvo išrinktas register ir recorder, užganėdino žmones nusiūstas į legislaturą.

Sudžia JOHN STEWART, Frank lin pavieto, nominavotas ant sudžios Supreme Court. Iš biedno vaiko pastotojo advokatu, budamas geru advokatu pastotojo sudžia, kur per septynioliką metų sudžiauvo.

Superior Courto šie trys sudžios: Sudžia CHARLES E. RICE, sudžia JAMES A. BEAVER ir sudžia B. ORLADY. Sudžia Rice viršininku nuo 1895 m. Jis paėina iš Luzerne pavieto. Sudžia Beaver yra sudžia dabar. Jis buvo gubernatorium šios valstijos ir buvo kareivių Civiliskos Karės Sudžia Orlady yra kandidatu dėl paantrinimo.

Čia yra penki kandidatai jau pažįstami žmonėms. Mės nereikalaujame šaukti: „Mės išpildysim savo urėlus ku geriausiai, jei mus išrinksite.“ Musų darbai užtikrina, kad mės atliksime savo užduotę.

Šie rinkimai bus kėravojami per C. J. Wesley R. Andrews, kurs daug darbo padėjo dėl Republikonų partjos. Jis yra pirmas metas pirmsėdžiu ir prašo ukėšų, eiti visiems ir balsuoti nežiurint priežasčių, pasirodant geru ukėšu ir suprentant savo tiesas.

Iš Belgijos pargabentos.

Pargabenau iš Belgijos daugybę popierių dėl rašymo gramatų su žvilgančiomis kvietkomis, su žaliais lapeliais ant paveikslu mirtų vainikėlių, su žibančiomis žvaigždutėmis, labai puikiai išdabintos su visokiais dailiais pasveikinimais aukso litaromis ir su visokiais paveikslėliais, tinkamas kiekvienam rašyti. Vienu žodžiu — gražios popierės, naujai išrastos, kurių lyg šiol dar pasaulėje nebuvo. Jeigu kas norėtų pamatyti tų gražių popierių, prisijuskit 25 centus pašto markėmis, o aplaikysit visokio gatunko 12 popierių su kopertais.

Reikalaujam ageitų ir duodam gerą uždarbį. Adresuokit: C. G. AGENT, Sta. W. Box 14. Brooklyn, N. Y.

Dr. J. Šliupas.
 328 FEDERAL STREET,
 Philadelphia, Pa.
 (17 50 A Keystone Telephone)

— LIETUVIŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS —
„KOVA“

Talpina pilnas ir teisingas žinutes apie judėjimą darbininkų pasaulyje ir čia Amerikoje. Straipsniai, apysikos, eilės ir kiti visi tilpę rašteliai yra kiekvieną užimanti ir pamokinant. Platinkite, draugai, „Kovą“, vienintelį laikraštį, kurs gina žmonių darbininkų reikalus.

Prekė: ant metų — \$2.00; ant pusės metų — \$1.00. Adresuokite šei:

„KOVA“
 412 Siegel Str., Philadelphia, Pa.

Antanas Menczinskas

Laikan patkioje vietoje Salijna, užlaikan skaniausius gėrymus ir kvėpindus Cigarus. Lietuviškas nepamirš cite atsilankyti pa savo viengentį

60 East Main Street
 PLYMOUTH, PA.

A. Maslauckas ir Sunus,

LIETUVISZKI GRABORIAI.

Karjetos ant vesėlių, laidotuvių ir krikštynų. Vežimai perkrausty-mui ir t. t.

415 W. Main Street,
 PLYMOUTH, PA.
 Naujas Teleponas 7031.

PIRMUTINIS LIETUVISZKAS HOTELIS

St. Brundzos ir co.
 SCRANTON, PA.

Kas kartą pas mus apsilankys, Tas niekad nesigraudys. Alus, vynai mūsų gardžiausi, Cigarai iš Turkijos geriausi. Pakeleivingiems nakvynė gražiausia Su valgiais gardžiausiais. Pakeleivius priimam su arkliais ir vežimais.

Tiktai nepamirškite mūsų adreso:

Brundza, Stanevyczia ir Co.
 447 PENN AVE. SCRANTON, PA.

Vienintelis

Daktaras

— IŠ —
 Seno Krajaus,
Albertas Kaufman

Specialistas nuo visokių ligų.

Gydo net labiausiai užsėsenėjusias chroniskas vyrų, moterių ir vaikų ligas.

Mokinęsis didžiausiose špitolėse ir mokslainėse senam krajuje.

Turi diplomą iš krajaus ir Amerikos.

Tuk-tančius žmonių išgydė be operacijos, kuriems Amerikoniški daktarai norėjo daryti operacijas. Turi krajavas gyduoles, kurias duoda savo pacientams. Nesiūskite pinigų apgavikams, o ateikite čion, o gausite krajavas gyduoles, kurios reikalingos nuo visų ligų.

Galima susisnokėti lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir vokiškai.

43 S. WASHINGTON ST.,
 WILKES-BARRE, PA.,

Naujas Telephone: 1005.
 Senas Telephone: 578. M.

— LIETUVISZKAS KRIAUCIUS —

Kaz. Milišauskas
 285 E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Padaro steliuotus siutus pagal naująsią madą, puikiai tinkamus, dručiai ir už prieinamą prekę. Senus siutus pertaiso ir išėystyja. Darbas visadosatsakantis kiekvienam patiks.

Lietuviu užėiga.

Geriausė užėiga dėl lietuvių iš visos apielinkės. Prilaikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pirmos klesos.

Mėsinyčia

Užlaiko kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinčieną, kumpiai švieži rudyti, dešrų visokių galima gauti dideliu pasirinkime.

visi pas **A. Adžgauckas**
 204 E. Main Str.,
 PLYMOUTH, PA.

Dr-as A. Bacevyčia,
 GYVENA 187 Ferry st., Newark, N. J.

Teleponas L. D. 397 W.
 Ligonius namieje priima is ryto nuo 8 iki 9.30, ir po piet nuo 4 iki 5 ir nuo 7 iki 8.30 vakare.
 Telpogt turi ofisa Elizabeth, N. J. 205 First
 Teleponas 801 J. L. D.
 Tę ligonius priima kasdien nuo 12 iki 2.30 po piet

Mėsinyčia Marcin Šarejki,

Užlaiko kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinčieną, kumpiai švieži rudyti, dešrų visokių galima gauti dideliu pasirinkime.

teiposgi užlaikau mil-tų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už p gesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas **M. Šarejki,**
 220 E. Main Street,
 PLYMOUTH, PA.